

Elszámolási törvény –
Hogyan felelnek a pénzügyi
intézmények?
Jogi hírlevél

Elszámolási törvény - Hogyan felelnek a pénzügyi intézmények?

A Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda havonta tájékoztatja ügyfeleit hírlevelében a gazdasági jog legfrissebb szabályairól és változásairól, valamint ügyfeleink figyelmére érdemes jogeseteiről.

Jelen hírlevelünkben a 2014. október 6. napján kihirdetett ún. „elszámolási törvénnyel” foglalkozunk, amely alapján a pénzügyi intézményeknek el kell számolniuk ügyfeleikkel az árfolyamrés semmissége és az egyoldalú szerződésmódosítások miatt keletkezett túlfizetéseiket. Az elszámolási törvény az elszámolások kereteit adja meg, azonban a visszatérítés pontos összegének megállapításához szükséges képlet kidolgozása, valamint annak ellenőrzésére, hogy a pénzügyi intézmények megfelelően teljesítik-e a visszafizetési kötelezettségüket, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) hatáskörébe tartozik. Az MNB elnöke rendeletben határozza meg az elszámoláshoz szükséges képletet.

Milyen típusú szerződésekre és kire terjed ki az elszámolási törvény?

Az elszámolási törvény hatálya kizárólag a fogyasztókkal kötött hitel-és kölcsönszerződésekre, továbbá a pénzügyi lízingszerződésekre terjed ki. Ezen túlmenően a törvény szabályozza a követeléskezelőkkel kapcsolatos elszámolásokat és kiterjed azon fogyasztókra is, akiknek az ingatlanját megvette a Nemzeti Eszközkezelő, akik éltek a végtörlesztés lehetőségével, valamint akik beléptek az árfolyamgátba (illetve egyéb fizetési kedvezményben részesültek).

Főszabály szerint a pénzügyi intézményeket a meg nem szűnt és a 2009. július 26. napját követően – azaz az első devizahiteles törvény hatálybalépését megelőző öt éven belül - megszűnt fogyasztói kölcsön- (hitel, lízing) szerződés alapján terheli elszámolási kötelezettség. Ezen túl a törvény számos egyéb esetet is meghatároz, amely alapján a pénzügyi intézménynek elszámolási kötelezettsége keletkezik (pl. végtörlesztők, vagy el nem évült követelések esetén).

Az elszámolás célja és módszere

A törvény indoklása szerint az elszámolások főszabálya az, hogy a fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni, mintha a szerződéskötés időpontja óta a törvényes árfolyamon és a szerződéskötés kori, eredeti kamatszinten történt volna az elszámolás.

Az elszámolás, a jóváírandó vagy visszafizetendő összegről szóló tájékoztatást jelenti, amely azonban nem egyenlő a tényleges jóváírással vagy kifizetéssel, mert annak időpontja egy későbbi időpontban kerül meghatározásra. Az elszámolásnak része az új törlesztő részlet meghatározása is.

A visszafizetéssel kapcsolatosan a legfontosabb – és az adósok számára igen kedvező – szabály az, hogy a túlfizetést a tőketartozás terhére, előtörlesztésként kell elszámolni. Ennek megfelelően készpénzt csak azok a fogyasztók kaphatnak vissza, akik már törlesztették az adósságukat és ennek megfelelően lezárt szerződéssel rendelkeznek, illetve azok, akiknek ugyan még folyamatban lévő szerződésük van, azonban a tisztességtelen kikötések semmissége miatt alkalmazandó kedvezőbb elszámolási szabályok alapján a teljes tartozásuk kiegyenlítésre kerül és így a szerződésüket már korábban le kellett volna zárni.

Az elszámolás menetrendje

A törvény értelmében a pénzügyintézeteknek elsőként a devizahiteles ügyfeleknek kell az elszámolást megküldeniük. Azok a pénzügyi intézmények, amelyek pert indítottak az egyoldalú kondíció-módosításaik tisztességességének megállapítására, ügyfeleiket 2015. február 1. és február 28. napja között – vagy ha a per 2015-ben ér véget, úgy annak befejezésétől számított 60. napig - kell, hogy tájékoztassák az elszámolásról. Amennyiben egy pénzügyi intézmény mégsem indított pert, úgy ügyfeleinek 2015. január 15-29. között kell az elszámolást megküldenie.

A forintHITELES szerződések egyoldalú módosításai ügyében a pénzügyi intézmények 2015. január 5-12. között indíthatnak pert. A pert nem indító pénzügyintézeteknek április 16. és április 30. között, a pert indító pénzügyintézetek pedig augusztus 15. és szeptember 30. napja között - vagy legkésőbb a per befejezésétől számított 60. napig - kell elküldeniük az elszámolást forintHITELES ügyfeleknek.

A tájékozódás megkönnyítése végett az MNB folyamatosan tájékoztatást nyújt majd honlapján az elszámolás legfontosabb tudnivalóiról, s menetéről.

A végtörlesztők sem maradnak ki

A pénzügyi intézményeknek - az ügyfél kérésére - a végtörlesztőkkel is el kell számolniuk: az érintettek - tízezer forintos díj ellenében - 2015. március 1-31. napja között kérhetnek elszámolást a pénzügyi intézménytől, amelynek az elszámolást 2015. november 30-áig kell megküldenie. Ha az elszámolás eredményeként kiderül, hogy a fogyasztónak pénz jár vissza, úgy a tényleges visszafizetésre a későbbiekben megállapítandó időpontban kerülhet sor.

Követeléskezelőkkel történő elszámolás

Fontos annak hangsúlyozása, hogy az elszámolásból azok a fogyasztók sem maradnak ki, akiknek a követése a követeléskezelőnek átadásra került. Ez esetben az ügyfél igényelheti a követeléskezelőtől, hogy számoljon el vele. A követeléskezelő köteles fizetni az ügyfélnek, de az összeget (illetve annak egy részét) a követeléskezelő a fizetésre kötelezett banktól visszaigényelheti.

Nem kell adózni a fogyasztóknak

Az elszámolási törvény az adójogszabályokat is módosította és kimondta, hogy a magánszemély adókötelezettségét nem érinti az a részére kifizetett (megtérített) vagy jóváírt (túlfizetesként elszámolt) vagyoni érték, amely a törvény vagy a fogyasztói kölcsönszerződések tisztességtelenségével összefüggésben indított per okán keletkező elszámolás alapján illeti. Ennek megfelelően az elszámolási törvény alapján juttatandó összeg tekintetében nem kell személyi jövedelemadót fizetni.

A pénzügyi intézmények vonatkozásában az adózási kérdéseket az elszámolási törvény sajátosan, részletesen, és rendhagyó módon rendezi. Ennek megfelelően a pénzügyi intézményeknek kellő körültekintéssel kell eljárniuk.

Jó hír a pénzügyi intézményeknek

A piacon rendszeres gyakorlattá vált a pénzügyi intézmények részéről, hogy a bajba jutott devizahiteles ügyfelek megsegítése és a nem teljesítő hitelek arányának visszaszorítása érdekében különböző kedvezményeket nyújtottak. A pénzügyi intézmények az elszámolás során ezeket a kedvezményeket a túlfizetés összegéből jogosultak levonni. Az egyik ilyen, jelentős mértékű kedvezménynek minősült, ha az ügyfél igénybe vette a Nemzeti Eszközkezelő segítségét. Ilyen ügyfelek esetében lényegében a bank és az eszközkezelő között zajlik csak elszámolás, az ügyfél nem kap visszatérítést, mivel már részesült nagy összegű segítségben.

A pénzügyi intézmények számára további kedvező rendelkezés, hogy a törvény értelmében nem minősül egyoldalú szerződésmódosításnak, ha a kamatból, költségből vagy díjból nyújtott kedvezményt, a kedvezményes időszakot követően megszüntették, és azokat a szerződésben meghatározott mértékre emelték vissza.

Amennyiben az adós nem ért egyet a pénzügyi intézmények által megállapított összeggel, akkor panaszával végső soron az MNB-hez fordulhat.

További jogalkotás

Látható tehát, hogy az elszámolási törvény a fogyasztói hitelekhez kapcsolódó jogi kérdések következő lépéseként jogszabályi szintre emelte az árfolyamrés semmisségét, felállította az egyoldalú szerződésmódosítási jog kikötésére vonatkozó tisztességtelenség vélelmét és meghatározta az elszámolás általános szabályait.

A következő időszakban várhatóan megjelenik az MNB részletszabályokat tartalmazó rendelete. A rendelet tartalmazni fogja azt a képletet, amely alapján a pénzügyi intézmények megállapítják az ügyfelek felé fennálló, az árfolyamrés semmissége és az egyoldalú szerződésmódosítások tisztességtelensége miatt keletkezett kötelezettségeiket. Az így kapott elszámolás ügyfeleknek történő kiküldésének időpontja függ a folyamatban lévő peres eljárások végeredményétől is.

Az elszámolás lezárásának ideje, azaz a túlfizetésekkel kapcsolatos jóváírás, illetve az esetleges visszafizetés tényleges időpontja a jövőben kerül megállapításra.

Sajtóértesülések szerint esély van az elszámolási törvény által érintett kölcsönszerződések körének módosítására is. Amennyiben ez megtörténik, arról természetesen hírlevelünkben tájékoztatjuk tisztelt ügyfeleinket.

A Deloitte Legal

A Deloitte Legal 55 országban található 125 iroda 1100 tapasztalt ügyvédjének egyedülálló hálózata, amely széleskörű jogi szolgáltatásokat kínál. Közép-Európa 13 országában a helyi és nemzetközi ügyfeleket magasan képzett, több mint 150 főből álló, egyebek mellett a pénzügyi szektorra, illetve a termelő és gyártó cégek működésére kiterjedő, széleskörű iparági tapasztalatokkal rendelkező ügyvédcsapat segíti. A hálózat tagjaként működő irodák, szükség esetén a Deloitte más szakértőivel együttműködve, tapasztalataikkal és ismereteikkel a komplex feladatok megoldásában is hatékonyan segítik egymást ügyfeleik nemzetközi képviselete során.

Magyarországon a globális Deloitte Legal hálózat tagjaként végzi tevékenységét a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda, amely a Deloitte Magyarország együttműködő partnere.

További információ: www.deloittelegalce.com és www.deloittelegal.hu.

Elérhetőségek

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban bármilyen észrevétele, hozzáfűzni valója van, kérjük, vegye fel a kapcsolatot szakértőinkkel az alábbi elérhetőségeken:

Dr. Erdős Gábor
Ügyvéd
Partner Associate
+36-1-428- 6813
gerdos@deloitteCE.com

Dr. Szarvas Júlia
Ügyvéd
Partner Associate
+36-1-428-6465
jszarvas@deloitteCE.com

Dr. Göndöcz Péter
Ügyvéd
Partner Associate
+36-1-428-6974
pgondocz@deloitteCE.com

Dr. Papp Anna Katalin
Ügyvéd
Managing Associate
+36-1-428-6736
apapp@deloitteCE.com

Dr. Baracsi Anita
Ügyvéd
Senior Associate
+36-1-428-6844
abaracsi@deloittece.com

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Magyarország társaságaitól származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáljon, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében.

A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak. Ezek az információk nem képezhetik ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Ügyfeleinket arra kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala, vagy a döntés szerint történő lépés megtétele előtt kérjék képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

A jelen dokumentum és a benne foglalt információk tájékoztató jellegűek és társaságaink aktuális helyzetét tükrözik, de nem szolgálnak a Deloitte Magyarország cégei által tett jognyilatkozatként és társaságaink nem vállalnak felelősséget sem a jelen dokumentummal sem a benne foglalt információkkal, illetőleg semminemű teljesítési vagy minőségi megfeleléssel kapcsolatban. A Deloitte Magyarország cégei nem felelnek a szolgáltatásaik piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontossága vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen dokumentumot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségeikért. A Deloitte Magyarország cégei nem vonhatók felelősségre jelen dokumentum, vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatosan felmerülő sem közvetlen sem közvetett károkért, egyéb veszteségeikért.

Ha a fenti rendelkezések bármelyike bármilyen okból nem érvényesíthető, a többi rendelkezés továbbra is hatályban marad és alkalmazandó. Adatvédelem: az adatkezelés nyilvántartási száma NAIH-72645/2014.

A Deloitte számos iparágban nyújt könyvvizsgálati, valamint adó-, vezetési, pénzügyi tanácsadási és jogi szolgáltatásokat (ügyfeleinknek együttműködő ügyvédi irodánk, a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda nyújtja a jogi tanácsadási szolgáltatásokat) állami és magáncégek részére egyaránt. Több mint 150 országban jelen lévő hálózatán keresztül a Deloitte világszínvonalú szakértelemével és minőségi szolgáltatásaival segíti ügyfeleit abban, hogy megfeleljenek az előttük álló üzleti kihívásoknak. A Deloitte mintegy 200 000 szakértője egytől egyig arra törekszik, hogy a kiválóság mércéjévé váljon.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban "company limited by guarantee" formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja:

www.deloitte.hu/magunkrol.